Нам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda" 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX Ч. 191. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЖОВТНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 8, 1982 No. 191. VOL. LXXXIX

СУК „ПРОВИДІННЯ" ВІДКЛИКАВ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ З УККА

Філядельфія, Па. — Тут у щоденнику „Америка" з 29-го вересня ц.р., появилося на першій сторінці звернення головного предсідника Союзу Українців Католиків „Провидіння", о. шамб. Стефана Чомка, з датою 27-го вересня 1982 року, в якому він повідомляє членів, що „Провидіння" відкликує своїх представників з УККА і не буде приєднуватися до опозиції, яка оформилася в Комітеті за Правопорядок в УККА.

Пояснюючи у своєму зверненні членам „Провидіння" широке завдання цієї організації і її статут, який „нічого не говорить про право організації провадити чи вмішуватися у будь-яку політично-партійну діяльність", о. шамб. С.Чомко нав'язує до звернення Українських Католицьких владик до вірних, зокрема до провідників українських організацій з 8-го вересня 1982 року. Він підкреслює, що так Церква як і „Провидіння" мусять служити „всім нашим людям без огляду на їхні політичні, партійні чи ідеологічні переконання".

„Тому — пише о. шамб. С.Чомко у своєму зверненні" — в зв'язку з теперішньою ситуацією в нашій українській спільноті в Америці та йдучи за вказівками наших владик висловлених в їхньому „Зверненні", з огляду на небезпеку постійного розколу в нашій громаді, (і щойно створеної небезпеки розбиття СКВУ), ... у дусі Статуту (Артикул УІ, параграф 40), що „головний предсідник має право видавати розпорядження в усіх випадках непередбачених статутом, а на найближчих зборах Головної Управи здати звіт з таких розпоряджень" (що означає що у таких випадках Статут не передбачає потреби голосування членів Екзекутиви чи Головної Управи), — я оцим, з днем 29-го вересня 1982 року, тимчасово відкликаю представників Централі і відділів Союзу Українців Католиків „Провидіння" з Централі та відділів УККА, — я також поручаю представникам Централі та відділів „Провидіння" не брати участи у діяльности Комітету за Правопорядок в УККА чи будь-якій іншій організації, яка сприяє розбиттю і розколові нашої громади".

В дальшому о. шамб. С. Чомко закликає членів „Провидіння" підтримати його рішення і відкликання представників з УККА, пригадуючи при тому, що „Провидіння" було співосновником УККА, який був подуманий як організація організацій з ціллю об'єднати цілу громаду і координувати її працю. Одначе, як стверджує о. шамб. С.Чомко, „Провидіння" вже раніше втратило деякі важливі становища в УККА, включно з становищем члена Президії-секретаря і тепер, фактично, не має впливу на рішення Крайової Ради, а зокрема Екзекутиви та Президії УККА. Дальше, внаслідок певних обставин представники „Провидіння" в Централі УККА не заступають провидінських ідей і не віддзеркалюють бажань ієрархії".

Звернення о. шамб. С. Чомко до членів „Провидіння" кінчається висловом надії, що це членство допоможе йому в співпраці з іншими довести до замирення в нашій громаді, стоячи „збоку".

УРУХОМЛЕНО ЕВРОПЕЙСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

Рим, Італія. (УІБ). — У зв'язку з перенесенням осідку ДЦ УНРеспубліки з Німеччини на північно-американський терен, створено в Европі його Представництво з осідком у Римі, Італія.

В днях 24-29-го вересня 1982 року перебував тут голова Уряду УНР в екзилі д-р Ярослав Рудницький і крім побачень із Патріярхом Йосифом та його коадьютором Архиєпископом Мирославом Любачівським, перевів важливі розмови на внутрішньо-політичні й загально-організаційні теми з головою европейського Представництва ДЦ УНР д-ром В.Федорончуком, намічуючи ближчі й дальші пляни української державницько-політичної дії на европейському терені.

Використовуючи своє перебування в Італії, голова Уряду привітав Архиєпископа Мирослава Марусина з іменуванням на становище секретаря Східньої Конґреґації Ватикану, а теж у товаристві д-ра Федорончука відвідав український відділ Ватиканського Радіо та інші установи. На окрему увагу заслуговують його відвідини в Понтифікальному східньому інституті, де крім інших справ продискутовано можливості гідного відзначення 1000-річчя хрищення України в 1988 році.

Громада в Дітройті одушевлена „Зверненням" ієрархів

Дітройт, Миш. (В.П.). — Вістка про „Звернення до вірних, особливо до провідників громадських організацій" видана ієрархами Української Католицької Церкви в ЗСА, за підписом Митрополита Стефана Сулика та всіх єпископів, блискавкою облетіла громаду й викликала загальне глибоке одушевлення

У зв'язку з тим голосом перестороги та надій духовно-національного проводу ціла низка суспільно-громадських установ та численні громадські діячі Метрополії Дітройту спонтанно вислали листи подяки Митрополитові Стефанові та всім єпископам за це історичної ваги та значення звернення. Першими з поміж них це: Крайова Управа Українського Патріярхального Товариства в ЗСА, Метрополітальний Відділ УККА, Окружна Управа Союзу Українок Америки, Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу, 175-ий й інші відділи УНС та численні громадські діячі.

На превеликий жаль та сильне здивування, деякі громадські діячі мають свої застереження та додатки до листів, як виявилося на зборах 2-го жовтня 1982 року.

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОК ДАЄ НОВИЙ ВИМІР ГРОМАДІ

Союзівка (О-ка). — Широкий відгомін жіночої конференції „Українська жінка у двох світах", що відбулася в суботу й неділю, 2-3 жовтня ц.р. у приміщеннях Союзівки і участь 600 жінок з усіх частин ЗСА, Канади а навіть Австралії і Арґентини, перевищили усі сподівання організаторок.

Ця несподівано велика кількість учасниць конференції створила непередбачені організаційні труднощі, зокрема із приміщенням на панелі і доповіді, які за виїмком залі „Веселки" не вміщали усіх зацікавлених.

Короткий відносно час конференції не дозволив також спокійно заслухати всіх доповідей і панелів, які зросли до 18 із задуманих первісно 13. Цей час, що був ворогом учасниць конференції, скоротив також можливість ширшої і вільної виміни думок. Було це великою шкодою тому, що на конференцію з'їхалося в більшості молоде українське жіноцтво не з Ню Йорку чи інших скупчень українців східнього побережжя, але саме з інших частин ЗСА та Канади, часто із місцевостей де немає взагалі активного українського зорганізованого життя.

Саме участь тих українських жінок в конференції була одним із її успіхів, найбільшим її позитивом те, що всі ті жінки є серйозно і глибоко зацікавлені усіми проблемами українського життя, бажають висловити свої думки на різні теми і висловлюють її в поправній українській мові.

Конференція почалася в суботу о год. 10-ій ранку двома дискусійними панелями рівночасно, а це про підлітків і жінок майбутнього та про творчий процес і проблеми українських жінок письменників і поетів.

Перший панель викликав широке зацікавлення особливо з приводу молодих панелісток, якими були Надя Ратич, Катруся Леонард, Христя Савицька і Наталка Моцюк. Під проводом Лесі Слободян вони свобідно висловлювали свої думки на тему добрих і злих сторін українського „коріння" та життя і майбутнього в американському оточенні. У панелі про творчий процес і жіночу творчість в Україні доповідали д-р Лариса Онишкевич і Надія Світлична, а зі своїми думками і прикладами своєї творчости виступили відомі поетки Марта Тарнавська і Діма.

Другу серію панелів перед полуднем в суботу творили дискусійний панель на тему самітних українців і шкільництва та українських молодечих організацій. Про самітніх українців говорили три неодружені ще чоловіки Орест Кебало, Юрій Тарасюк і Іван Бережницький, описуючи спосіб свого життя. Самітних жінок, що втратили вже подруга життя, заступала Олена Гентіш, яка підкреслила брак зацікавлення проблемою самітніх в українській спільноті. Тим панелем провадила Марта Кордуба.

Школи та молодечі організації дали панелісткам, що ними були Любов Волинець, Надія Трач, Мирослава Знаєнко і Зеня Брожина, можливість представити стан українського шкільництва, який вказує на постійне зменшення числа учнів і незадовільні методи навчання. Учасники панелю мали однак нагоду почути також відрадні сторінки праці з українськими дітьми, де, наприклад, опити показують, що молодь не уявляє собі, як можна бути українцем без знання української мови і хоче це знання набути але цікавою методою. Присутні, в тому багато учительок, висловили конечність вишкільних курсів для учителів і для батьків молоді, що ходять до українських шкіл. Тема українських молодечих організацій, хоча як цікава і глибока, станула у тіні з приводу обмеженого часу і в ній не висловлено ніяких пропозицій чи нових думок, за виїмком доповіді панелістки Зені Брожин.

Святочне відкриття конференції відбулося в суботу у пополудневих годинах при вщерть виповненій залі „Веселки" словами голови організаційної комісії Анісії Савицької, яка підкреслила завдання конференції поєднати у гармонійному синтезу український і американський світи.

Зворушливу молитву для успіху конференції перечитала Марта Коломиєць, а мґр Іванна Рожанковська, що до речі дала ініціятиву до переведення конференції привітала присутніх від Союзу Українок Америки, який вона очолює. Програмою вела, — як і була координатором конференції, — Марта Федорів.

Ключеву доповідь на цій пленарній сесії виголосила д-р Марта Богачевська-Хомяк. Вона схарактеризувала завдання української жінки сьогодні, пов'язуючи їх із минулим українського жіночого руху в Україні, який на підставі студій, що вона зробила для написання праці про історію того руху, був надзвичайно сильний. У заключенні доповіді прелеґентка зробила висновок, що українські жінки не живуть тепер у двох світах, лише їхній світ подвоївся. Українське жіноцтво, завжди активне у громадській праці, не хоче тепер бути рівноправне з чоловіками у їхньому безправ'ї, а працювати на рівні і разом за повноту життя. Доповідь д-р М. Богачевської-Хомяк прийняли присутні бурхливими оплесками і повстанням з місць.

Пополудневі години суботнішнього дня виповнили вщерть доповіді та панелі, яких разом було аж вісім В тому три із них відбувалися в церковній залі та були гарним додатком до загальної тематики, покриваючи проблеми мистецтва і ролі жінки в ньому. З доповідями та показом прозірок виступили відомі мисткині Ірина Федишин, Слава Ґеруляк, Ярослав Сурмач і Наталя Погребінська, як також брали участь Ака Перейма, Оксана Лукашевич Полон і Марія Шуст.

Рівночасно у приміщеннях Союзівки проходили дискусійні панелі про мішані подружжя, який вела Христя Добчанська-Мельник, а говорили Марія Кукіль-Поіріє, Таня Д'Авіньйон і Наталка Ґавдяк, та жінка у життєвій кризі, що його вела Мотря Кушнір, а свої думки висловлювали Дзвінка Захарчук, Ріта Послушна і Марта Шиприкевич. Незвичайно актуальний панель на тему мішаних подруж не дав насвітлення тої проблеми з усіх сторін. Можливо що заторкнені ним беспосередньо учасниці не хотіли виявити своїх поглядів. Стверджено однак, що мішане подружжя — це не легка дорога життя, якщо хочеться задержати своє українство та ще і в його дусі виховати дітей.

В панелі про жінку у життьовій кризі підкреслено брак піддержки у життьових проблемах в українській громаді та невикористання можливостей такої в американському світі. Заключні панелі того дня мали як тему українську мову, де дискусією провадила Рома Дигдало, а голос забирали Іванна Ратич і Оля Ліськівська, як теж панель на тему працюючої жінки. В ньому виступали Марійка Гельбіг, Оля Левицька, Христя Желехівська і Патриція Польова, а модератором була Ксеня Драган. Дискутанти старалися представити із власної практики як поєднати професію з іншими обов'язками, зокрема материнства і ствердили, що немає ідеальних жінок, які зуміли б погодити усе навантаження життя.

(Фота: Марта Коломиєць)

Промовляє д-р Марта Богачевська-Хомяк. Сидить — голова СУА Іванна Рожанковська.

Загальний вид на залю нарад

В Америці

НЕ ВИТРИМАВШИ ЗАДУШЛИВОГО ГАРЯЧОГО повітря у південному Тексасі, померли чотири сальвадорці, коли контрабандисти, перевозячи нелеґальних чужинців, залишили їх напризволяще в пустелі. Урядові чинники поінформували, що 12 сальвадорців залишилися в живих, а вісьмох із них знаходиться під лікарською опікою.

ПІСЛЯ 22-ДЕННОГО СТРАЙКУ ВЧИТЕЛІ в Дітройті повернулися до своїх кляс, ще перед остаточним формальним голосуванням. Чинники, які пертрактували в цих переговорах, осягнули тільки тимчасове полагодження цієї справи, погодившися передати досі нерозв'язані спірні точки зобов'язуючому спільному рішенню.

ЗГІДНО З РАПОРТОМ ФЕДЕРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ Комісії, республіканці, які промощують собі дорогу до Конгресу — на покриття коштів, пов'язаних із видаткуванням на їхню передвиборчу кампанію, мають велику фінансову перевагу. Повідомлення цього рапорту вказують, що республіканці досі видали куди більші суми грошей як їхні опоненти, демократи, будь-якої категорії.

ДВА МОЛОДІ МУЖЧИНИ, ЯКІ МАЮТЬ СТАНУТИ перед судом за пошкодження минулого року водопровідної системи, якою постачають воду мешканцям Нюарку, Н.Дж., ще завчасу, щоб зменшити їм кару, призналися до вини. Кожного із цих 20-річних обвинувачених очікує кара шестимісячної в'язниці, грошова кара до 1,000 долярів, як також 2,000 долярів, що покривають кошти відшкодування. Міська влада обурена таким рішенням судді.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ЕДВАРД КАЧ ЗАКИНУВ суддям, що не дивлячись на це, що кілька місяців тому місто збудувало спеціяльний табір для осіб, що допустились дрібних злочинів, судді із-поміж 125 злочинців тільки 22 особи присудили на відбуття кари в цьому таборі. Багато з-поміж суддів в суді для злочинних кар боронилось перед закидом посадника, мотивуючи це тим, що часами затримка обвинувачених в злочині була безпідставна, що іноді їм було важко встановити, яку категорію злочинців вислати до цього табору, як теж, що їх із різних сторін засипувано оборонною арґументацією, що виправдувала вчинок підсудного — і єдине, що їм тоді залишилось — це присудити їм вимір грошової кари.

СПРАВА АБОРТІВ БУДЕ ДОМІНУВАТИ У передвиборчій кампанії сенатора Джіма Сессера, демократа з Теннесі. Його республіканський опонент, репрезентант Робин Л.Бірд та групи правого крила наголошують той факт, що коли в Сенаті при голосуванні за пропозицію заборони абортів голоси за і проти були подані порівну, Сессер додав свій голос до противників цього законопроєкту і цим причинився до його поразки.

П'ЯТОГО ЖОВТНЯ ЗАКІНЧИВСЯ 19-ДЕННИЙ страйк вчителів й інших працівників шкіл в Тінеку, Н.Дж. Після 26-годинних переговорів поміж Радою освіти в Тінеку та 534-ма страйкуючими вчителями обидві сторони знайшли ґрунт для експериментального погодження. Вчителі вимагали збільшення платні на 19 відсотків на протязі двох років. Рада освіти у своїй попередній пропозиції запропонувала їм 16,5 відсотка. Докладні умови договору покищо не відомі.

ВІДМОВИЛИ СЕНАТОРАМ ПОБАЧЕННЯ З ЩАРАНСЬКИМ

Вашінгтон. — Сенатор Пол Цонгас, демократ з Массачусетс, член Сенатської комісії закордонних зв'язків, нещодавно у листі до совєтського амбасадора Анатолія Добриніна, прохав дозволу для кількох сенторів відвідати російського дисидента Анатолія Б.Щаранського, що відбуває свій вирок 13 років у таборах в Татарській АССР

У середу, 6-го жовтня, сен. Цонґас, дістав відмову. про що повідомив його дорадник совєтської амбасади Сєрґєй Б. Четвєріков, який сказав сенаторові „не очікувати будь-якого проґресу в цій справі у зв'язку з поганим відношенням поміж країнами", поміж СССР і ЗСА.

Крім сен. П.Цонгаса, прохання про відвідини Щаранського підписали сен. Джан Гайнц, республіканець з Пенсильванії, і сен. Карл Левін, демократ з Мишигену.

Всі три сенатори мали пресову конференцію у цій справі, на якій, між іншими, була присутня дружина Щаранського, Авіталь, яка іміґрувала до Ізраїля наступного дня після одруження із Щаранським в 1974 році, маючи запевнення, що її чоловік незадовго також еміґрує.

Щаранський був засуджений совєтським судом в 1978 році за „зраду держави" — шпигунство у користь неназваної країни, ворожу діяльність проти СССР й антисовєтську аґітацію і пропаганду.

Заборонили виріб капсуль тайленолу

Чикаґо, Ілл. — Фармацевтичні фірми, які виробляли капсулі Тайленол відкликали у вівторок 5-го жовтня ц.р., продаж усіх капсуль в цілій країні незалежно від того чи вони звичайні, чи посиленої дії. Рівночасно ті фірми перестали такі капсулі взагалі виробляти.

Це дальше загострення у справі Тайленолу прийшло після того, як в Каліфорнії захворів чоловік після зажиття Тайленолу та виказалося, що в капсулях був змішаний інший отруйний середник, а саме стрихніна. Після перших вісток про цей випадок у Каліфорнії було припущення, що хтось хотів наслідувати отруєння в околиці Чикаґо.

Однак після точного прослідження випадку в Каліфорнії стверджено, що затроєний стрихніною чоловік купив капсулі куди раніше як вийшли наяв отруєння в околицях Чикаґо. Це дало остаточну причину стримати продаж і виріб усіх капсуль Тайленолу.

Рівночасно ідуть заходи федеральних і приватних чинників в тому напрямі, щоб в майбутньому усі ліки, які можна купити без рецепти були так замкнені, щоби їх не можна було в ніякий спосіб без завваження відчинити.

У Чикаґо похоронено вже всі жертви отруєння Тайленолом, а дружина одного із померших заскаржила фірму, яка виробляє Тайленол на 15 мільйонів долярів. Вміжчасі офіційні чинники зробили точний перегляд фабрик, де виробляють капсулі Тайленолу і ствердили, що отруя ціянид не могла бути в ніякий спосіб змішана з ліком в часі його продукції.

Розшуки за тими, що зробили цей злочин ідуть в Чикаґо далі, але досі немає ніяких конкретних вислідів.

У світі

У БОЛІВІЇ ПРЕДСТАВНИКИ КОНҐРЕСУ ВИБРАЛИ після двох років військової диктатури, цивільного президента, яким став Гернан Сілєз Зуазо. Цей колишній президент був вибраний 113 проти 29 голосів тому, що його підтримували майже всі політичні партії і профспілки. Новообраний президент має вкоротці приїхати із вигнання в Перу. Усі партії, які погодилися перед виборами, побоюються тепер впливу комуністів, які також мали голос у виборі президента тому, що вони опановують робітничі юнії.

РОЗМОВИ ПОМІЖ ПРЕДСТАВНИКАМИ китайськго і совєтського урядів продовжуються вперше після трьох років мовчанки. Розмови ведуться тепер в повній таємниці і преса не отримала досі ніяких інформацій про їх перебіг. Як відомо Леонід Брежнєв і Труонґ Чінт, президент конґресу у В'єтнамі, вирішили під час своїх розмов у Кремлі, що відносини поміж Китаєм і СССР треба конче наладнати, бо це є в інтересі усіх трьох комуністичних держав.

НА ПРОХАННЯ ІРАКУ РАДА БЕЗПЕКИ Об'єднаних Націй, що засідала у Ню Йорку 4-го жовтня, звернулася зі закликом до Іраку й Ірану припинити військові дії поміж цими країнами та кожній з них відтягнути свої війська з території одна одної. Ще перед початком засідання Ради іранський делеґат Ражай-Хорассані заявив, що його країна відкине резолюцію про перемир'я, яке „буде на користь ворога". Він бойкотував засідання та заявив, що резолюцію в цій справі вважатиме незаконною, бо в ній має бути зазначено, що „для перемир'я треба створити відповідні умовини". В ці умовини, між іншим, він включив такі точки: оголосити Ірак аґресором, примусити його заплатити за всі спричинені війною шкоди та забезпечити умовини для повернення іракців, що перебувають у Ірані. Ірак натомість заявив, що він уже відтягнув свої військові частини з Ірану і погодиться з резолюцією Ради Безпеки про перемир'я. Рада прийняла резолюцію, в якій настирливо закликається обидві країни припинити бої і відтягнути свої війська до „міжнародно-визначених кордонів". За резолюцією голосували члени Ради з того постійні — ЗСА, Китай, СССР, Франція і Великобританія, та 10 ротаційних.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Франція — гніздо тероризму

Від десяток років Францію уважали прибіжищем для політичних провідників, критиків тоталітарних і деспотичних режимів та взагалі любителів свободи.

Одначе в останньому часі на адресу паризького уряду посипалися критичні обвинувачення за це, що небезпечні міжнародні терористи та професійні вбивники знаходять захист та політичний азиль у Франції.

Ці критичні обвинувачення надходять від політичної опозиції в самій Франції, як рівнож від закордонних урядів та поодиноких організацій з-поза Франції. Критики вказують, що в останніх шістьох місяцях в Франції 18 осіб вбито, а ранено понад 200 невинних осіб. Звичайно, вину скидають за це на соціялістичного президента Франсуа Міттерана.

Одначе — це не першина, бож Еспанія, Італія та інші европейські країни підносили ці закиди проти Франції ще за правих і консервативних урядів Франції. Тоді, як це є і тепер, французький уряд відмовлявся видавати баських терористів, які втікали до Франції перед еспанською поліцією; це саме було з членами італійських „Червоних Бриґад" чи німецьких терористичних груп. Терористи з Близького Сходу, особливо турецькі і вірменські терористи, завжди знаходили приют у Франції.

У відповідь речники французького уряду твердять що, в засаді, відомі міжнародні терористи перебувають у Франції тільки переходовий час, і ніколи не отримують статусу політичних втікачів. Отже акти терору виконують вишколені терористи, а не політичні втікачі.

Міністер внутрішніх справ паризького уряду Ґастон Дефер твердить, що Німеччина і Італія поборюють „внутрішній тероризм", тоді коли Франція бореться проти „зовнішнього тероризму", цебто нелеґально імпортованого" до Франції.

Найгостріша критика на адресу Франції надходить з Еспанії і Італії, бо з тих власне країн є найбільше терористів у Франції. Італійський міністер справедливости Клеліо Дарідо сказав, що Франція відмовила 50-ом офіційним домаганням в справі видачі знаних італійських терористів, між ними Оресте Скальсоне, відомого італійського терориста. Цей останній має леґальні документи, які дозволяють йому жити у Франції.

Річ зрозуміла, деякі члени французького уряду схильні зміцнити вимоги для надавання політичного азилю, головно для відомих терористів, які своїми терористичними актами наражують життя мирних французьких громадян.

Деякі частини французької преси, ось як „Ле Монд", є за тим, щоб уряд зредефініював закони про політичний азиль, головно для охорони самих французьких громадян.

Деякі коментатори у французькій пресі і телевізії висловлюють переконання, що Франція в справі поборювання терористів, мусить співпрацювати зі своїми сусідами.

На останній антитерористичній конвенції у Бонні, в якій узяли участь міністри внутрішніх справ европейських країн, французька делеґація була у більшому складі, включно з поліційними представниками, що означає певні ревізії та зміцнення французького закону про надавання права політичного азилю.

Фактично, це що відноситься до Франції, можна примінити й до інших країн Заходу, щоб зневтралізувати смертельну небезпеку тероризму.

ІЗ АДМІНІСТРАЦІЇ РОНАЛДА РЕҐЕНА ВИЙШЛА пропозиція, щоб зменшити бенефіти харчових карток для осіб у віці від 60-64 років. В пляні урядових чинників є також виелімінувати з обігу прохарчування, яке було допоміжним засобом для сиротинців, домів для недорозвинених дітей та інституцій, які опікуються дітьми.

Ігор Витвицький

ХТО ЙОГО ЗНАЄ ЯК ВОНО БУЛО

Справа документації деяких подій української новішої історії дозріває уже здавна на сторінках нашої преси й поза нею. Постійно повторюються заклики, щоб документувати ті чи інші події нашого недавноминулого поки ще існують стосовні матеріяли і поки ще живуть свідки тих подій, але конкретних наслідків досі немає.

Відомо, що хід нашої історії позначений довгою чергою трагічних подій, що їх боляче згадувати. Все таки ми повинні їх знати і по змозі знати їх докладно. Справа зовсім не в тому, щоб поширювати страдницький комплекс, який у нас і так доволі поширений, а щоб знати свою історію такою, якою вона справді є. Вона не стане менш трагічною, коли ми будемо деякі її сторінки замазувати чи затушовувати. Та й чи можна буде тоді чогонебудь із неї навчитись.

Оце в 50-річчя великого голоду ми вирішили виготовити основну студію про цей неймовірний погром, але за той час скільки матеріялів збереглося, а скільки не збереглося. І скільки свідків, які могли б багато дечого розказати з власного досвіду, переставилось на той світ.

Відома річ, що документація постачає фактаж для наукових дослідів, а її недостача створює можливості різних фальшувань для всякого , хто в тому зацікавлений.

Існують у вільному світі наші наукові установи, які проводять дуже корисну роботу в області нашої древньої і пізнішої історії. Так от було б теж корисно, якби при одній із них був створений довідково-документаційний центр, де зберігалися б матеріяли, які стосуються нашої новішої історії. А якщо це було б тим установам незручно, чи не під силу, тоді слід було б створити такий осередок окремо.

Приходиться заздрити іншим національним групам, у яких ці справи наладнані як слід. Зокрема жиди мають кілька таких довідкових центрів, де м. і. зберігаються усі важливіші матеріяли, які стосуються голокосту. Існують дуже добре влаштовані архіви й колекції з відповідними індексами, що можуть послужити всякій дослідницькій роботі. Спираючись на них, кожен дослідник може без труду встановити що, де й коли було і що було саме так, а не інакше. А в нас — у нас це здебільша різні приватні збірки, доля яких завжди непевна. Звичайно буває, що такі матеріяли якийсь час зберігаються, а по деякому часі десь заподіваються.

Повищі міркування набирають особливо ваги, коли спостерігаємо, як невпинно пливе потік совєтської дезінформації. Відомо, що в Совєтському Союзі історія і зокрема новіша історія підпорядковується пропаґанді, а ця знову стоїть на послугах режиму та його політики. Отож не диво, що інформації, які звідтіль виходять є звичайно перекручені й пофальшовані. До того ж фальшування доведено в Совєтському Союзі до рівня справжнього мистецтва.

Оце недавно була поміщена в „Свободі" стаття Михайла Івасівки п., з. „Свідки большевицького звірства у Львові" („Свобода ч.159, з 24-го серпня 1982 року), де виявлено один із таких фальшів у зв'язку з масакрою, яку вчинило НКВД у Львові в останніх днях червня 1941 року. Цю масакру совєтська пропаґанда намагається пришити українській військовій частині званій „Нахтіґаль", яка ввійшла до Львова разом з німецьким військом після втечі звідтіль большевицьких посіпак. Автор, як свідок тих подій ствержує, що „Нахтіґаль ще не вспів стати на землю Львова, як сопух трупів — жертв, що їх кілька днів перед своєю втечею замордувало НКВД — розносився по цілому Львові".

Очевидно совєтська фальшивка розрахована на непоінформованість широкої публіки, а в першу чергу молодшого покоління, для якого події з перед сорока років — це історія „давноминулих літ". Але кожного, хто хоч трохи ознайомлений з тією історією задивує явне безглуздя совєтської брехні. Бо з якої речі українські вояки мали б мордувати своїх людей, що їх НКВД запроторило у в'язниці.

Проте ця совєтська затія не нова. Справа львівської масакри стала голосною ще з початком 1960-их років у зв'язку з т. зв. аферою Оберлендера. Вже тоді совєтська пропаґанда визначила, що винуватцями є „фашистські загарбники і їхні ОУН-івські прихвостні". Для підтвердження тієї вигадки було аранжовано низку „показух" і свідчень, де, очевидно, все було виявлено й доказано. Та от справою поцікавилась прокуратура Німецької Федеративної Республіки і повела в тому напрямі слідство. В короткому часі довелось це слідство припинити, бо встановлено, що у в'язничній масакрі курінь „Нахтіґаль" брати участи не міг з тієї простої причини, що в той час у Львові діяла це влада Совєтського Союзу. Після того справа була вщухла, а ось тепер вона виринула знову.

За приблизним підрахунком у львівських в'язницях зліквідовано тоді біля 3,000 „ворогів народу". Тому що убивці поспішали і не встигали справлятись з в'язнями у звичний спосіб, вони стріляли з автоматів у відчинені двері келій, або кидали туди ґранати.

Очевидно Львів не був вийнятком. Мабуть не було одного міста в Галичині й на Волині, де енкаведисти не залишили б по собі кривавого жнива. Станиславів, Тернопіль, Чортків, Бережани, Золочів, Самбір, Дрогобич, Рівне, Кам'янець, Луцьк — це найбільш відомі. У Самборі виганяли в'язнів на тюремну площу і косили кулеметним вогнем. У Тернополі скидали вбитих у велетенські ями, які тільки згодом розкопано. В Дрогобичі відкрито на в'язничному подвір'ї братську могилу, де один на одному лежало біля триста в'язнів замордованих різними способами.

Скільки їх було всіх закатованих у тому погромі ще й досі навіть приблизно не встановлено. Хто вони були за своїм походженням — багатії, експлуататори, „капіталістичні акули"? Кожному відомо, що в нашому вбогому суспільстві, яке перебувало під польською займанщиною таких не було. Була це переважно українська молодь — селянська,

(Продовження на ст. 3)

Гимн „Ми не будем рабами"

Любов Бершадська у своїй книзі „Розтоптане життя", написаній російською мовою, видрукувала „гимн на українській мові", який співали в'язні табору Кінґір в Казакстані.

В'язні — їх було 13,500 — застрайкували. Страйк припинено танками. Танкістів напоїли до п'яного стану, і вони буквально розчавили 500 страйкуючих в'язнів.

Авторку Л. Бершадську заарештовано в Москві і засуджено на десять років таборів за шпигунську діяльність. До арешту вона працювала перекладчицею в американському консуляті. В таборі Л. Бершадська увійшла до „Страйкового комітету". Крім неї у „Страйковому комітеті" від жінок була молода галичанка Надія Михайлевич, від мужчин українець — за словами автора книги „активний бандерівець" Михайло Келлер.

„Гимн" страйкарів ув українській мові росіянка Л. Бершадська передає з пам'яті. У тексті є деякі російські, тоді побутові, вирази, та не в них значення „гимну".

У гарячих степах
Казакстану
Сколихнулися спецлаґєря
Розігнулись утомлені
спини,
Бо стогнати тепер
не пора.
У святому пориві
Розірвались нариви.
Ми не будем, не будем
рабами
І не будем носити ярма!
-Братня кров Воркути
і Норильська,
Колими і Кінґіра
Переповнили чашу
насильства
І з'єднала усі лаґєря.
Тим, що впали за волю,
Ми клянемось сьогодні,
Що не будем, не будем
рабами,
І не будем носити ярма!
Впали мури, що нас
розлучали,
І зустрілися брат
і сестра,
З дочкою батько,
дружина із мужем,
А дівчина цілує юнака.
Перший порив свободи
Об'єднав всі народи —
Ми не будем, не будем
рабами,
І не будем носити ярма!
Воєдино всі мови
сплелися,
Одна віра колише серця.
У тривогах і на
барикадах
Дівча поруч з плечем
юнака.
Наше гасло „свобода"
Для цілого народу!
Ми не будем, не будем
рабами,
Боротьбу доведем
до кінця.

До страйку прилучився в'язень-італієць, добрий хірург, який також завзято співав „український гимн". Він своєю відвагою перед таборовою владою і лікарським вмінням урятував життя багатьом в'язням, які без нього загинули б.

З книги не видно, хто автор „гимну", або чомусь письменниця його не згадала. Можливо, що це колективна творчість, а ініціятива все таки українська. Автор зазначає, що „гимн" співали навіть ті в'язні, які не знали української мови.

К. М.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СПРОСТУВАННЯ

На сторінках „Свободи" (ч. 141) в інтерв'ю з Шонк-Русичем сталося непорозуміння. Написано: „Журнал „Марш Червоних" друкувався в англійській та в українській мовах і в формі карикатур". Треба читати: Книга „Марш Червоних" — це карикатури на всі ділянки совєтської системи, була написана і видана в Чикаґо у 1954 році. Переклав її на англійську мову д-р Мирон Куропась, де дуже влучно скомпонував підписи під карикатурами. В той час на мене посипались численні наклепи з боку ворожих елементів.

Про цю книгу була написана рецензія в часописі „Чикаґо Амерікен" та багатьох українських часописах. Чикаґські українські студенти цю книгу вислали Микиті Хрущову, який в той час перебував в Ню Йорку. Мґр Володимир Ничай цю книгу вислав до Вашинґтону.

Всього було видруковано 250 примірників, з чого 100 примірників було реалізовано, а решта згоріла в друкарні при невияснених обставинах.

К. Шонк-Русич

Ню Йорк, Н. Й.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку анґлійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Ф. Любинецька

ДІМ І ШКОЛА

I

Якось я їду автом. Раптом одно колесо „сідає". З'їжджаю з дороги. Мене минає десятки авт. Нараз бачу, одно з них паркує за мною. У ньому кілька молодих хлопців. Один із них підходить до мене і питає доброю українською мовою: — Маєте запасне колесо? Ми вам змінимо.

За хвилину висіли й інші хлопці і забираються до діла.

Питаю: — А звідки ви знаєте, що я українка?

— Бачили наліпку на вашому авті „Вертайтеся живі".

— А до якої ви школи ходите?

— До нашої цілоденної католицької середньої школи, вже в 1-ій клясі. А українознавчу школу закінчили в минулому році.

Дрібний випадок, правда? Але який він одночасно недрібний! І моя думка асоціюється із такими проблемами: 1) родинний дім; 2) українське шкільництво.

Що ж у цьому випадку ми дізнались про сьогоднішній український родинний дім?

У першу чергу про те, що вдома панівною є українська мова. Інакше хлопці плинно по-українськи не говорили б.

А дальша думка? Батьки, розуміючи значення українського шкільництва взагалі під оглядом етичним і національним, власне туди скерували своїх дітей, щоб забезпечити їм ширше і глибше духове оформлення, основане не тільки на пізнанні американської, але й української культури. Таким чином вони вбачали не тільки продовження свого українського роду, психічне пов'язання своїх дітей з іншими членами того роду, але й продовження життя української спільноти взагалі поза межами України. А може в них й була думка, що життя нашої спільноти тут, сьогодні, завтра, чи в дальшому майбутньому відіб'ється звучанням і в нашій Батьківщині...

Отже родинний дім. Багато дечого змінилось в українському родинному домі за останнє чвертьріччя. Бо коли 20-30 років тому той дім був майже копією українського дому в Україні (виключно українська мова, українська традиція, і це лягало в основу виховання їхніх дітей), то тепер в ньому зайшли далекойдучі зміни. Наше життя пливе вже іншим руслом, ніж пливло воно вдома, по дорозі втягаючи в себе впливи свого довкілля, іншу культуру. Таким чином сьогоднішній український дім основується вже на двох культурах, і він мусить їх узгіднити. Але, здається, ще в багатьох випадках пливе в ньому успадкований струм, а над усе бажання батьків виховувати дітей „по своєму". Чи ж не доказують цього: імпозантна пластова Ювілейна зустріч, зустрічі молоді, СУМА, ОДУМ, численні табори молоді: виховні, мистецькі, відпочинкові.

А тепер повернемося до проблеми української школи. Бажання батьків виховувати своїх дітей в українській духовості ще сильніше проявляється у, підтримуваній ними, українській школі, все одно, чи це буде цілоденна школа народна і середня при українській католицькій церкві, чи одноденна школа релігії і українознавства при українській православній церкві, чи суботня школа українознавства в системі Шкільної Ради.

У деяких батьків постає питання: чи посилати дітей до суботніх українознавчих шкіл, коли ж вони вчаться у цілоденних українських школах. Без сумніву: так.

Цілоденні українські школи є акредитовані американським Урядом і виконують програму американських шкіл, а українознавство включають вони в години додаткових зайнять — п'ять годин тижнево. Крім цього до тих шкіл ходять і англомовні діти, отже мусить бути і відповідна метода навчання і вибір матеріялу.

Може було б побажане щоб у Богослуженнях, призначених для учнів цілоденних шкіл, св. Євангеліє і проповіді виголошувати в обох мовах: українській і англійській, а не тільки в англійській мові, бо україномовні учні можуть набрати переконання, що українська мова менш варта.

Але в цілому беручи, цілоденні українські школи таки виконують важливу ролю, в наближенні нашої дітвори до української культури та устійненні в неї української духовости.

(Продовження буде)

Яр. Климовський

„МОЇМ СИНАМ, МОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ"

(Відгук читача на книгу Юрія Стефаника-Клинового)

I

Писання про перебіг життя визначних постатей — прадавній ґатунок літератури. Батьком літературної біографістики вважають літературознавці Ісократа (436-338 перед Христом). Другим з черги треба вважати Плутарха, якого досі заховалось 46 життєписів славних греків і римлян, третім Светонія; він написав про Теренція, Горація, Лукана, Плінія Старшого, не згадуючи його 8 книг „Життя Цезарів" (від Цезаря до Доміціяна). У нашій добі визначились у цій ділянці А. Моруа, С. Цвайґ, Е. Людвіґ, Л. Стрейчи („Люди епохи Вікторії" — 1918) та інші.

Щоб не розтягати тексту, тих „інших" собі подаруємо. Тож зразу приступаємо до книги „Моїм синам, моїм приятелям".

Книгу (616 ст.) під фірмою Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді надруковано в Торонто у Видавництві „Київ" на доброму папері. Обкладинку запроєктував Яків Гніздовський. Автор присвятив свій твір — своїй матері і його дружині.

Вступний нарис першого розділу — „Дещо про листування Василя Стефаника".

На листування Василь Стефаник витратив чимало часу можливо коштом зменшення іншої творчої роботи, хоч автор „Землі" своєму листуванню придавав не абияке значення, вважаючи його, до речі зовсім слушно, письменницькою діяльністю, ба навіть свого часу висловився: „моя література в моїх листах". І коли візьмемо до уваги, що в доволі довгих листах до родини Морачевських можна натрапити на чорнові накреслення майбутніх оповідань і нарисів таких, як: „Камінний хрест", „Святий вечір", „Вечірня година", „Новина", то витрачений час не пішов письменникові намарно.

При цій нагоді слід пригадати, що епістолографія, як літературна ділянка, вже в давнину осягнула високий мистецький рівень у тісному зв'язку з реторикою — Епікур, Ціцерон, Сенека, Горацій, славні листи-послання апостолів, св. Августин, а в пізніших часах Петрарка, Паскаль, Льоке, Лессінґ та інші. Вслід за цим цікаві листування видатних письменників усіх культурних народів світу. Тут хоча б згадати любовні листи Ґете чи листування Бальзака з Евелиною Ганською.

Завертаючи до теми, листування Василя Стефаника під літературним поглядом має вартість з уваги, на те, що в ньому, як вже згадано, є ескізи майбутніх новель і нарисів. Вартісні також листи до родини о. Кирила Гаморака, дочка якого Ольга стала згодом дружиною Стефаника. Письменник писав також листи до інших дочок о. Гаморака — Анни, Олени та найбільш з усіх дочок вродливої, Євгенії, до якої відносяться такі рядки з його „Дороги":

„На свіжій ріллі під веселою дугою, стояла його любов".

Усі листи до Євгенії пропали, а з листів до Ольги, залишилося 130. З іншої групи листів Стефаника до згаданої уже родини Морачевських, залишилося 160, не згадуючи листів, що їх Стефаник писав до Леся Мартовича, Сафата Шміґера, Андрія Шміґельського, Миколи Шухевича й Миколи Заячківського.

Листування Василя Стефаника чекає на окреме видання, як також залишені, ще досі не друковані нариси та короткі новелі.

Три чергові статті залишимо в спокої і зразу перейдемо до нарису — „Франко і Стефаник"; годі ж бо все вбгати в один текст, хоч один підрозділ навіть дуже інтригував би читача — „Перше кохання Василя Стефаника". Жаль тільки, що про це читатиме тільки триста читачів, (бо таке число тиражу), хіба що наша спільнота, розсіяна по вільному світі, домагатиметься повторення чи пак збільшення накладу цієї так цікавої книги, бо прямо не хочеться вірити, щоб у діяспорі було радих її прочитати лише три сотні осіб, а нас, кажуть, поза краєм є коло трьох мільйонів. Чому малий тираж українських книжок у СССР — розуміємо. Та там читали б навипередки, а тут із читанням сумовито й журно. І як тут доказати культурним народам, що ми теж культурні? І як тут формувати національну свідомість? А з другого боку чи не парадокс? — маємо у вільному світі свої два університети, кілька катедр українознавства, УНІҐУ, НТШ, УВАН і Мазепинську Академію. Чи бува ми не народ парадоксів?

Вірно стверджує Юрій Клиновий, що „Франко — це важлива частина біографії Стефаника".

Франко відносився до Стефаника приязно, дружньо та любив його сливе батьківською любов'ю. А Франків улюбленець так спрецизував своє відношення до геніяльного Франка:

„Так я перший раз бачив і зазнайомився з Іваном Франком, з яким тримав я ціле життя найдружніші взаємини і якого може єдиного з великих українських письменників найбільше любив".

Тут аж напрошується навести закінчення одної з рецензій Франка на творчість Стефаника:

„Його нариси, як найкращі народні пісні, в котрих нема жадної реторики, ані сентиментальности, тільки голе, наївно заобсервоване життя, — дійсність сумна, але скупана в золоті найчистішої поезії".

І коли, здавалося, що така рецензія вимогливого Франка додасть авторові „Мого слова" ще більшої снаги до творчої праці, та, на превеликий жаль, після такого, можна сказати, творчого тріюмфу наступає по якомусь часі Стефаникова мовчанка, творча прогалина, мабуть, зумовлена потребою відпочинку, відпруження після творчої перевтоми. На цьому місці слід сказати, що Василь Стефаник уявляв собою психічно вскладнену особистість. Пишучи про своїх героїв переживав з ними їхню незавидну долю, їхні страждання, їхню скорботу й печаль. Особи з такими вродженими ускладненнями дуже часто кінчають своє життя навіть трагічно. Такі трапляються часто-густо в театрі, тобто актори, які важко переживають особливо ролі трагічних героїв. Вони грають виключно нутром, а не технікою або навперемін — нутром і технікою. Таким був свого часу актор „Руської Бесіди" Володислав Плошевський, прекрасний Франц Мор у „Розбійниках" Ф. Шіллера. Він був приневолений покинути сцену із-за приступу незбалянсованости, помер, не доживши навіть до сорока літ. Треба мати велику відпорність, сильну волю і самоконтролю, щоб себе не запропастити.

Коли на якийсь час замовк Василь Стефаник, Франко про цю мовчанку писав:

„Талановитий Василь Стефаник, якого чудові нариси з покутського життя багато разів перекладалися на німецьку, російську і польську мови, замовк по виході з друку своєї останньої збірки „Моє слово".

У цьому розділі — дуже цікавий есей: „Трагедія і тріюмф роду Стефаників" так, як і три наступні біографічні нариси — „Стефаник — яким він був насправді", „Герої Василя Стефаника в дійсності" і „Нетоптаним шляхом", та, на жаль, немає змоги зупинитися над ними, бо із залишених 490 сторінок треба принаймні згадати тих усіх письменників, про яких „книжка пише" і яким стільки уваги присвятив автор книги Юрій Стефаник-Клиновий.

Якщо йдеться конкретно про побіжно обговорений розділ, то уявляю собі ту радість і синівську любов Юрія Стефаника-Клинового, пишучи про свого великого Батька.

• • •

Продовжуючи цей відгук, заздалегідь хочеться приготовити читачів, що про наступних одинадцять письменників, творчість яких і їхнє життя-буття описав автор книги на чотирьох сотнях сторінок друку, подамо хіба телеграфним способом, бо крім цього ще залишається понад 100 сторінок — п'ять статтей, десять рецензій і три тексти в останньому розділі Miscellanea.

Розділ — Лесь Мартович. Автор книги присвятив Лесеві Мартовичеві 75 сторінок тексту. Під цим поглядом Мартович зараз же за Василем Стефаником (125 ст.).

Лесь Мартович, ровесник і друг Василя Стефаника ще з гімназійної лавки і, як Стефаник улюблений письменник селянських мас з тим, що Лесь Мартович свої короткі оповідання переплітав гумором.

Мартович наскрізь самобутній письменник, дарма, що в своєму часі частина наших літературних критиків стояла на становищі, що він стилем писання нагадує Стефаника. Між іншим він теж мав довшу перерву в своїй творчості, знеохочений не дуже то прихильною рецензією Івана Франка.

(Продовження буде)

47-ий Відділ СУА відзначив 30-річчя

47-ий Відділ Союзу Українок Америки в Рочестері, Н.Й., відзначив 30-ліття свого існування, в неділю, 19-го вересня ц.р., програмою, яка складалась з двох частин: святочного обіду в їдальні церкви св. Йосафата, і мистецької програми присвяченої Лемківщині, в авдиторії школи.

Голова 47-го Відділу СУА Ірина Руснак, відкриваючи офіційну частину святкувань, привітала присутніх гостей, а о. ректор Петро Дудяк провів молитву.

Смачний обід приготовили господарські референтки Відділу, за що належить їм признання і щира подяка. Молитвою „Боже, вислухай благання" закінчено обід, після чого протоколярна секретарка Ірина Михайлюк подала в скороченні звіт з діяльности Відділу за минулих 30 літ.

І. Руснак, яка проводила офіційною програмою, представила гостям членок Управи Відділу і Контрольної комісії та висловила подяку колишнім головам: мгр Анастазії Смеречинській, Марії Крамарчук, Анні Капітан, Іванні Мартинець, Марії Холєвчук і Ірині Остапюк.

Основниця і довголітня членка Відділу Олена Харамбура вручила грамоти подяки присутнім колишнім головам і 23-ом членкам-сеньйоркам за довголітнє членство і підтримку у всіх починах СУА.

Після закінчення церемонії роздачі грамот слідував привіт голови Окружної Управи І.Мартинець і слово організаційної референтки Головної управи СУА М. Крамарчук.

Від Окружної управи голова І.Мартинець і М.Крамарчук вручили діючій голові І.Руснак грамоту подяки і китицю квітів за її довголітню працю у Відділі.

І.Руснак представила мисткиню Тамару Орловську, яка протягом цілого дня мала успішну виставку своїх картин, квітів виконаних олією.

У просторій, гарно удекорованій залі школи при церкві св. Йосафата, відбулась мистецька частина дня, монтаж слова і пісні „Ой, верше мій верше", присвячений Лемківщині, у виконанні письменниці Іванни Савицької і співачки Христини Карпевич.

На виступі І.Руснак привітала присутніх та коротко з'ясувала діяльність обох мисткинь, а секретарка Відділу Галина Павлічко подала короткий нарис їх життя і мистецької творчости

Зі скарбниці своїх споминів письменниця І.Савицька розгорнула перед уявою присутніх килим цвітучих левад і зелених гір Лемківщини, на тлі якого виступили мов живі постаті рідних і знайомих її дитинства. Свою гарячу любов до Лемківської землі і частку її краси письменниця зберегла у лемківській говірці і пишній ноші лемківської ґаздині, та понесла в далекий світ, щоб поділитись з нами своїми скарбами. Перед очима присутніх пересувались одна за одною картини, повні гармонії, лагідности і смутку. Письменниця І.Савицька обдарована здібністю включити в слові цілу гаму почувань, які передаються публіці.

Зворушені до глибини душі присутні у молитовному засередженні подались думками слідом за мисткинею слова по зарослих бур'яном стежках, до заржавілих дверей опущеної і напівзруйнованої церковці.

Майстерно вплетені в оповідання лемківські пісні, у досконалому виконанні співачки Х.Карпевич, доповнили і підсилили атмосферу монтажу.

Вставанням з місць і довгими оплесками та китицями квітів нагородили присутні гості мисткинь слова і пісні та понесли у своїх серцях відновлену і скріплену любов до рідної Лемківщини, де шумлять ліси і стоять зелені гори, свідки мальовничої краси, геройських подвигів і жахливої руїни.

Галина Павлічко

ПЕРЕГОВОРИ АМЕРИКАНСЬКИХ І СОВЄТСЬКИХ представників у справі роззброєння, що ведуться тепер знову у Женеві, не показують, щоб одна чи друга сторона хотіла поступитися із своїх позицій. Голова американської делегації Едвард Л.Ровні заявив після повороту з Вашінгтону, що Уряд ЗСА уважає свою пропозицію на зменшення збросння за правильну та не думає зараз її міняти.

Відбулась нарада першого куреня УПС

Відколи з Клівленду в 1978 році виїхав на сталий побут до Денверу, Колорадо, курінний пл. сен. проф. Леонід Бачинський припинилася праця у курені, перестали появлятись „Листки дружнього зв'язку", які були єдиним живим контактом поміж курінною старшиною та членством куреня. Щоб протидіяти цій мертвечині 18-го й 19-го вересня ц.р. до Баффало, Н.Й., осідку колишнього першого курінного та першого Начального Пластуна св. п. Сірого Лева, з'їхалось біля 30-ти членів куреня, з Ню Йорку, Ню Джерзі, Клівленду, Огайо, та Торонто, Канада.

Відбуття Курінної Ради було заплановане на пластовій оселі „Новий Сокіл", але через холодну погоду треба було з цього зрезиґнувати. В суботу, 18-го вересня, в пополудневих годинах у гостинному домі Ігоря та Олі Чмолів, стежової стежі „Баффалівка", відбулись вужчі наради з участю двох членів Курінної Старшини, та членами стеж „Торонто" й „Баффалівка". Нарадами проводив пл. сен. проф. Тиміш Білостоцький. В ході звітувань, конфронтацій та довгих дискусій ствержено, що велика Курінна Рада не може відбутись з головної та основної причини, а саме—в курінному кодексі й правильнику говориться, що для відбуття такої Ради, в першій мірі, потрібно зголосити про це Головній Пластовій Булаві (ГПБ), а цього не зроблено Крім цього, цю „Раду" скликано нашвидку, й багатьох членів не повідомлено.

У неділю, 19-го вересня, у церкві Матері Божої, Святу Літургію і Панахиду відслужив за першого Начального Пластуна та Першого Курінного—Сірого Лева о. декан д-р Павло Івахів. Були присутні члени куреня з курінним прапором та прапорами юнацьких частин пластової станиці Баффало, а також члени ОПС станиці Баффало у пластових одностроях.

На цвинтарі св. Матвія біля могили св. п. Асі Чмоли, всі проспівали „Отче наш". Китицю чорнобривців у стіп пам'ятника склали пл. сен. Дарія Витанович та пл. сен. Тиміш Білостоцький. Проф. Т.Білостоцький коротко окреслив тяжкий життєвий шлях „Асі", співосновника куреня та дружини співосновника Пласту пл. сен. проф. Івана Чмоли, якого замордували большевики. Всі стали колом, сплівши руки і понеслася до неба настроєва пісня-молитва „Ніч вже йде...тихо спи..." І певно гляділа з високих небес Ася на своїх друзів, які прийшли відвідати й поклонитись їй, а з ними молилися також два її сини Тарас й Ігор.

На кладовищі в Лакавані, біля Баффало, де спочивають тлінні останки першого Начального Пластуна, та першого курінного, Сірого Лева, відбувся короткий апель. До звіту наструнко випрямилися члени з курінним прапором, пластовим гимном, молитвою „Отче наш", пластовим привітом „Скоб"; звітував станичний пл. станиці Баффало пл. сен Ярослав Пришляк. Пл. сен. Дарія Витанович та пл. сен. проф. Т.Білостоцький поклали посередині пам'ятника Сірому Левові та його дружині Оксані китицю червоної калини. Проф. Т.Білостоцький зачитав останнього листа Дрота (д-р Тисовський) до першого Начального Пластуна—Сірого Лева, опісля мовчанкою вшановано пам'ять членів, які відійшли на „Вічну Ватру".

Неначе причуваючи кінець своєї життєвої мандрівки, Сірий Лев, жартуючи, говорив: „Якщо буде така воля Всевишнього, і Він покличе мене до останнього звіту, біля моєї могили, біля дерева, покладіть лавочку та співайте мою любу пісню „Ой, Морозе, Морозенку.

Осіннє сонце таке миле й ласкаве, мов щире золото, не жаліло теплих променів, обливаючи цілими пригорщами могилу, пам'ятник, квіти й калину і тих його вірних друзів, що злетілись, мов осінні журавлі, до свого батька-отамана, до свого Курінного. Розливалась сумно тужлива пісня за Морозом, Морозенком і під тихе мурмурандо впали слова поета Кобця, які проказав пл. сен. Я.Пришляк—„Не вірте, що він умер. Він був, він є, він буде жити". Апель закінчено піснею „Боже Великий" та пластовим „Ніч вже йде".

Друга і кінцева частина ширших нарад відбулася в домі Тані Криницької, доньки Сірого Лева. Наради попередила перекуска. В ході нарад вирішено: кооптувати на пост курінного пл. сен. інж. Тараса Дурбака. Редакцією та виданням „Листків дружнього зв'язку займеться проф. Т.Білостоцький. Прийнято нових членів та заприсяжено двох, всі вони зі стежі „Торонто". А.Хараковi та його співробітникам висловлено подяку та признання за виявлену ініціятиву у пожвавленні праці в курені. Проф. Тиміш Білостоцький в імені всіх склав сердечну подяку Т.Криницькій та Олі Чмолі за гарне прийняття та гостину.

Гимном Закарпатських Пластунів закінчено цю справді милу та дружню пластову курінну зустріч.

Пл. сен. Ярослав Пришляк.

Хто його...

(Продовження зі стор. 2)

робітнича, діти вчителів, священиків, кооператорів. Очевидно всім їм почепили ярлик „буржуазних націоналістів" і „ворогів народу". Пише М. Івасівка у згаданій статті про те, як після приходу німців, приїхали до Львова з поблизьких сіл селяни з своїми возами, щоб забрати й похоронити тіла своїх „буржуазно-націоналістичних" рідних, убитих совєтськими душогубами.

Так почався голокост, що його пройшов наш нарід на протязі Другої світової війни. Деякі вістки про цю масакру подавала у свій час европейська преса. Але навряд чи існує якийсь як то кажуть „рекорд" тих подій з відповідними даними. А тим часом „літа пливуть рікою". Промине ще десяток — два і свідки тих подій перенесуться у кращий світ, а матеріяли, які ще існують можуть запропаститись. Про це можливо хтось і подбає. Тому, хто захоче простудіювати цю частину нашої історії нелегко буде виявити його справжній образ. А звичайний громадянин, махнувши рукою вирішить: одні кажуть те, а інші тамте і хто його знає як воно справді було.

Чи не подивугідний жертводавець?

До канцелярії ФКУ в Гарвардському університеті прийшов такий лист:

„Дорогі земляки! Перечитавши ще раз ту „біблійку" — „Чому катедри українознавства в Гарварді", в якій автор тієї цінної книжки, немов новітній Мойсей, подає дороговказ до ліпшої майбутности і правдою б'є, а щирим словом душу піднімає, думаю собі: цікава це людина — „один серед мільйону".

Ми всі повинні бути вдячні діячам трудар ям ФКУ. Знову посилаю мою лепту, бо знаю, що великі потреби.

Каменярі! Мої поклони перед вами, що трудами одушевляєтесь. Бо воно так і є, що дух без боротьби, це — сирота судьби.

З пошаною до всіх!
Володимир Семенина."

В. Семенина є визначним меценатом ФКУ. До цього листа залучив 1,000 долярів. Це вже його дев'ята вплата, яка доповнює загальну суму пожертв цього доброчинця до 12,000 долярів.

ЦІЄЇ ОСЕНІ БУЛА ВЕЛИКА РІЗНИЦЯ У КІЛЬКОСТІ тих студентів до коледжів, які зложили завдаток і були прийняті, а між тими які справді розпочали науку. Це пояснюють тим, що багато молодих людей побоялися високих оплат за науку і тому зрезиґнували з прийняття до високих шкіл.

РИЧАРД РИЧАРДС, ГОЛОВА КРАЙОВОГО комітету Республіканської партії, зрезиґнував зі свого посту, а рівночасно з ним також голова Адміністрації ветеранів Роберт П.Німмо. Обидва вони однак прилюдно заперечили, що їх до того змушено, а заявили, що особисті грошові проблеми були єдиним мотивом їхньої резиґнації.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої і Незабутньої
св. п. Людмили Карпів-Прозен
складаємо 25.00 долярів
на ПАМ'ЯТНИК МИТРОПОЛИТА ЛИПКІВСЬКОГО.
Інна, Іван та Юрко КОЛОС

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Пожертви на УВАН у США

Подаємо список жертводавців, які вплатили членські вкладки та пожертви для Академії від 1-го березня до 1-го вересня 1982 року.

13,893.61 дол. .... За заповітом М. Древка
1,500.00 дол. .... За заповітом О. Неділька
1,301.83 дол. .... За заповітом Є. Євтушенка
По 1,000.00 дол. — За заповітом о. І. Ковата, М. Кротюк
250.00 дол. .... Блаженніший Митрополит Мстислав
160.00 дол. .... О. Соловей
150.00 дол. .... В. Бугай
По 100.00 дол. — В. Барка-Очерет, Х. Блазенко, А. Гардецький, О. Канюка, Л. Лиман, А. Магаровський, О. Пріцак, Л. Терещенко.
85.00 дол. .... І. та О. Коровицькі
80.00 дол. .... Ю. Луцький
70.00 дол. .... С. Трофименко
65.00 дол. .... В. Бакум
По 50.00 дол. — М. Блок, А. Гувер, Й. Данько, З. та Ю. Мацик, Шевченко.
45.00 дол. .... Н. Пазуняк
По 40.00 дол. — Г. Гордієнко, А. Гудзовський, Д. Гуменна, Л. Дражевська, К. Косенко, М. Мельник, О. Несіна, І. Новосівський, В. Омельченко, С. Рапавий, Ф. Цюцюра.
По 30.00 дол. — Ю. Гординський, М. та І. Шпетко.
26.00 дол. .... І. Повзанюк
По 25.00 дол. — А. Волчанський, А. та О. Вороніни, А. Діберт, Н. Єфімова, М. Палій, І. Панчук, Д. Савдик, О. Савицька, „Самопоміч" (Балтимор)
По 20.00 дол. — А. Аксенів, Н. Драй Хмара, Р. Ільницький, І. Коровицький, М. Мартиненко, М. Нешта, І. Тимошенко, О. Яценко
По 15.00 дол. — Ю. Бачинський, Л. Коровник, Г. Пашковська
По 10.00 дол. — О. Колісніченко, П. Петренко, Семчишин, Ю. Старосольська, А. Супрунович, О. Шевченко, П. Шинкарь
По 5.00 дол. — Б. Козак, В. Черевко

На вшанування світлої пам'яті:

1. С. Кротюка, від М. Кротюк $500.00
2. В. Кулик-Беклунд, від співробітників Українського Відділу „Голосу Америки" $263.00
3. Д. Петровського, від приятелів $110.00
4. Я. Осадчої, від О. Перхорович .... $ 30.00
5. К. Варварова:
   від М. Яримовича .... $ 50.00
   від І. та Н. Даниленків .... $ 25.00
   від В. Новітньої .... $ 25.00
   від Г. Горун-Левицької .... $ 25.00
   від О. Павловської .... $ 25.00
   від М. і Я. Французенків .... $ 20.00
   від Т. Бен .... $ 20.00
   від А. і О. Воронiних .... $ 20.00
   від П. і О. Матулів .... $ 20.00
   від Г. і А. Раковських .... $ 10.00
   від Б. і Х. Шепелявих .... $ 10.00
6. В. Зотовської, від О. і Т. Гунчаків .... $ 25.00
7. В. Кедровського, від К. Кедровської .... $ 25.00
7. М. Незди, від С. Незд .... $ 25.00

Примітка: Списків жертводавців на УВАН в день похоронів, які вже друкувались в газеті, тут немає.

Управа УВАН у США щиро дякує всім жертводавцям. Ці пожертви складають фінансову базу Академії. Зібрані кошти будуть витрачені на видання англомовних „Аналів УВАН у США", на публікацію нової серії видань „Джерела до новітньої історії України" і на утримання бібліотеки і архіву Академії.

Пожертви, які можна відтягати від податку, просимо надсилати на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. Inc.
206 West 100th Street • New York, N.Y. 10025

У ВАШІНҐТОНІ РЕЧНИКИ УРЯДУ РОНАЛДА Реґена повідомили про створення спеціяльної федеральної групи працівники якої будуть займатися справами перевірки запаковування ліків, щоб запобігти саботажу, як це сталося у випадку з пігулками Тайленолу.

---

†

MARY LISHAK

died October 6, in Perth Amboy General Hospital after long illness.

Born in Perth Amboy, N.J., she lived here all her life. She was school teacher for 32 years in the Perth Amboy School System, having retired in 1965. She taught at Shull School.

She was a parishiner of the Ukrainian Catholic Church of the Assumption and past member of its church choir, she was also a retired member of the New Jersey Retired Educators Ass'n, and a member of the St. Nicholas Society, Branch 104 of the Ukrainian National Association.

Surviving are her sister Rose Lishak and her brother Mitro Lishak of Woodbridge, N.J.

She was a daughter of late Harry and Cecilia Lishak and the sister of the late Michael Lishak, who died in 1969.

Funeral will be held on Saturday, October 9, 1982.

---

†

У глибокій скорботі повідомляємо
Рідних, Приятелів, Знайомих і Українську Громаду,
що в середу, 9-го червня 1982 року, в Allen Park, Michigan,
несподівано, відійшов від нас у Вічність
на 60-му році життя
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ І ТАТО

СВ. П.

МИРОСЛАВ ДУТКЕВИЧ

ПАНАХИДА була відправлена в A. Hradowsky Funeral Home, 4141 Clippert, Detroit, Mich. **в четвер, 10-го червня і в п'ятницю, 11-го червня 1982 р., о 7-ій год. веч.**

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 12-го червня 1982 року, о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя при 3877 Clippert, Detroit, Mich., **звідки Тлінні Останки були перевезені на** St. Hedwig Cemetery.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
сини:
ЯРОСЛАВ з дружиною МИРОСЕЮ
ГРИГОРІЙ
ІВАН
дочки:
ІРЕНА
ВІРА
тесть — ПЕТРО ГАЛИЧ
та ближча і дальша Рідня в Америці, Канаді, Англії, Польщі та в Україні

---

†

В глибокому смутку й жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих,
що в четвер, 23-го вересня 1982 року на 63-му році життя,
ненадійно, відійшов у Вічність

бл. п.

ГРИГОРІЙ КРІСЛАТИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у похоронному заведенні братів Головчаків і в Помісній Українській Католицькій Церкві Святої Покрови. Похоронений на парафіяльному кладовищі дня 27-го вересня 1982 року, при 6810 Бродвю Ровд в Клівленд-Пармі, Огайо.

У невимовному горю:

дружина — СТЕПАНІЯ
сини — ЗЕНОН і ІГОР
брат — СЕМЕН з дружиною МАРІЄЮ та сином БОГДАНОМ і дочкою НАТАЛКОЮ
брат — ІВАН з дружиною МАРІЄЮ та синами ЗЕНОНОМ й ОЛЕСЕМ
теща — КАТЕРИНА із дочками й шваґрами
кузин — МАТВІЙ
Родина — в Україні, на засланні й на еміґрації

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

---

†

В безмежному горі ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 5-го жовтня 1982 року відійшов від нас у Вічність,
проживши 73 роки трудолюбивого життя,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ І ШВАҐЕР

бл. п. проф. д-р

ПЕТРО ОРИШКЕВИЧ

народжений в Олеську, Зах. Україна, б. професор золочівської гімназії, секретар Відділу НТШ у Вашінґтоні, автор праць з географії України та суспільний діяч у Вашінґтоні.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 8-го жовтня 1982 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Hines-Rinaldi Funeral Home, 11800 New Hampshire Avenue, Silver Spring, Md.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА почнуться в суботу, 9-го жовтня 1982 р., о год. 9-ій ранку в каплиці похоронного заведення, а звідтам на цвинтар Cedar Hill SE, Washington, D.C.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА
син — ЯРОМИР з дружиною ХРИСТЕЮ і синком АДРІЯНОМ
брати:
о. ІВАН
о. ОЛЕКСАНДЕР в Україні
ОСИП з дружиною ЛІДІЄЮ
ТАДЕЙ з дружиною ЗОЄЮ
РОМАН з дружиною ОКСАНОЮ
сестра — СУЗАННА ТЕЛІШЕВСЬКА з мужем ПИЛИПОМ
шваґер — ВАСИЛЬ МАЛИНОВСЬКИЙ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Замість квітів на могилу Покійного просимо складати пожертви на будову церков Св. Родини або Пресв. Тройці у Вашінґтоні, Д. К.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС ОКРУГИ БАЛТИМОР, ВАШІНҐТОН і РІЧМОНД, Ва.

повідомляє, що

в неділю 17-го **жовтня 1982 р., о год. 2 по пол.**
в приміщенні дому „Самопоміч"
при 239 **Савт Бродвей у БАЛТИМОРІ, Мд.**

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делеґатів Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтимор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців
3. Обговорення осінньої кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року
6. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьмуть участь

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Євген Іванців, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Богдан Ясінський, *голова*
Остап Зинюк, *секретар* **Іван Малко,** *касир*

Увага! **Філядельфійська Округа!** *Увага!*

ЗАХОДОМ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНС ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

відбудеться

в суботу, 16-го жовтня 1982 року
в залі Дому УНСоюзу у Філядельфії, Па.
при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

з такою програмою

1. Значення вишколу секретарів-організаторів
2. Основи життьового забезпечення
3. Наш „товар" — роди Союзового забезпечення
4. Як здобувати членів (Психологія забезпеченевої акції)

Доповідають на курсі

Володимир Сохан — головний секретар
Степан Гавриш — головний організатор

До участи в курсі запрошується всіх Відділових секретарів і урядовців Округи. Також запрошується до участи всіх тих громадян, а головно молодь, які хотіли б працювати для Українського Народного Союзу.

Початок Курсу — година **1-ша по пол.**

Вечором о год. 6-ій відбудуться **в цій залі**

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

в яких повинні взяти участь секретарі, Відділові урядовці і конвенційні делеґати всіх Відділів, які входять у склад Філядельфійської Округи. Також запрошується до участи в нарадах членів і не-членів УНС.

В ЧАСІ ПЕРЕРВИ — СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА

У зборах візьмуть участь

Володимир Сохан — головний секретар
Степан Гавриш — головний організатор
д-р Богдан Гнатюк — головний контролер
Іван Одежинський — головний радний
Василь Пастушок — головний радний

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

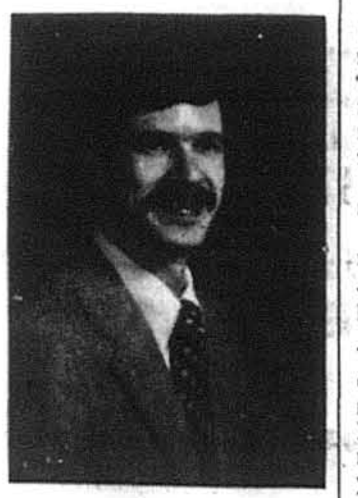
Інсп. Осип Бакай, *почесний голова* — **Петро Тарнавський**, *голова*
Василь Колінко, *секретар* — **Іван Данківський**, *касир*

Новий український лікар-дентист у Дітройті

Петро Лазарчук народився 20-го липня 1955 року в Дірборні, Мишиґен. Його батьки, мґр Марія, з дому Баран, і Роман Лазарчук, родом з Західньої України, прибули до Америки в 1951 році.

Молодий Петро навчався в українській парафіяльній школі при церкві св. Івана Христителя та в Українському Музичному Інституті в Дітройті. Перший рік середньої школи вчився в оо. Василіян в Торонто-Вестон, Канада, опісля в середній школі при Дітройтському університеті. Школу Українознавства закінчив у Дітройті. Ступень бакаляра з точних наук здобув з відзначенням у Вейнському університеті в цьому ж місті.

Пластун з молодих років, д-р Петро є активним членом пластового уладу „Лісові Чорти". Є ветераном корпусу морської піхоти. В міру можливості він бере участь у громадському житті.

Д-р Петро В. Лазарчук

Впродовж шкільних років Петро здобув ряд признань та відзначень. 2-го травня 1982 року він закінчив навчання в Дентистичній школі Мишиґенського університету в Ен Арборі, Мищ. ступнем доктора дентистики, одержавши відзначення Американської академії медицини рота. За високі студійні досягнення нагороджено д-ра Петра Лазарчука привілеєм стати членом факультету, викладачем у вище згаданій університетській школі.

Слід згадати, що старша сестра д-ра Петра, д-р Ірина Лазарчук, також лікар-дентист.

Родина Лазарчуків є членами УНС, Відділ 175 у Дітройті.

В.П.

Баффало і околиця!

В неділю, 17 жовтня 1982 р., о год. 3-ій по пол.
в Українсько-Американському Горожанському Центрі
205 Мілітари Ровд, БАФФАЛО, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в БАФФАЛО, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати УНС наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року.
6. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, старший обласний організатор

До участи в Зборах запрошені також члени УНСоюзу та ширше Громадянство.

Роман Конотопський, *голова*
Петро Гаравус, *касир* **Осип Гаврилюк,** *секретар*

Відбулась Конференція співробітників редакції ЕУ

Торонто, Онт. (Патронат НТШ—Сарсель). У першій половині липня ц.р. у Ню Йорку і Торонто відбулися наради співробітників редакцій Енциклопедій Українознавства (ЕУ), що їх видає Наукове Товариство ім. Шевченка.

Темою конференції було видання словникової Англомовної Енциклопедії Українознавства (АЕУ).

У нарадах, які відбулися у Торонто 11-16-го липня ц.р. брали участь головний редактор проф. д-р Володимир Кубійович, його заступник, професор Торонтонського університету, д-р Юрій Луцький, який відповідає за англомовний переклад, д-р Манолій Лупул, професор Альбертського університету в Едмонтоні, і головний директор Канадського Інституту Українських Студій (КІУС) при цьому університеті, інж. д-р Аркадій Жуковський, професор Сорбонського університету в Парижі, Франція, д-р Василь Маркусь, професор Лойольського університету в Чикаґо, д-р Данило Струк, професор Торонтонського університету, і три молоді адепти науки—д-р Тарас Закидальський і докторанти мґр Роман Сенкусь і мґр Мирослав Юркевич, які працюють для англомовного видання АЕУ-2.

На конференції остаточно провірено й устійнено текст, мапи та ілюстрації І-го тому АЕУ-2 і схвалено передати його до друку. Передбачується, що цей перший том вийде на весні 1984 року.

Англомовне видання АЕУ-2 вийде в 4-ох томах у Видавництві Торонтонського університету. Пригадуємо, що воно є одне з найбільш престижевих університетських видавництв на північноамериканськім континенті і перше та найповажніше у Канаді.

Видання англомовної чи взагалі чужомовних енциклопедій українознавства якраз тепер дуже важливе і актуальне, бо ось уже вичерпаний другий наклад першого тому загальної АЕУ-І, що його фінансував Український Народний Союз (1963—1971) і саме тепер готується його третє видання.

Не дивно, що КУІС, який постав при Альбертському університеті в Едмонтоні, головно завдяки наполегливим старанням і праці проф. М.Лупула і теперішнього канцлера Альбертського універтситету та голови його сенату адв. Петра Саварина, визнав у 1977 році видання словникової Англомовної Енциклопедії Українознавства (АЕУ-2) своїм найважливішим проєктом і тому вирішив фінансувати його редаґування. Це запевняє здійснення АЕУ-2.

Під час конференції 14-го липня відбулася зустріч усіх її учасників (крім проф. Ю. Луцького і мґра М.Юркевича, які були перешкоджені) з представниками торонтонського громадянства у ґалерії Канадсько-Української Фундації завжди гостинного подружжя Михайла і Мирослави Шафранюків, її фундаторів.

На зустрічі були присутні громадяни Торонто, Владика Ізидор Борецький і колишній міністер провінції Онтаріо д-р Іван Яремко з дружиною Мирославою та представники Церков, суспільних, наукових, культурних і господарських установ. Присутніх привітав Євген Борис, голова Центрального Патронату НТШ-Сарсель, від КУФундації—д-р Ярослав Кальба, а від Відділу КУК у Торонто та від громадянства—мґр Омелян Хабурський.

По привітах професори учасники конференції, стверджували, що вона була дуже успішною, бо вирішила багато важливих справ; це дуже приспішить видання першого тому АЕУ-2. Вони вказували також на дуже велике значення чужомовних видань українських енциклопедій, не затаюючи великих труднщів у реалізації цих плянів.

На закінчення зустрічі учасники відспівали „многая літа" головному редакторові, проф. д-рові Володимирові Кубійовичеві, напередодні його іменин—св. Володимира 28-го липня.

Як вияв важливости і зрозуміння великого значення Енциклопедій Українознавства д-р Іван Яремко передав від себе і дружини Мирослави чек на 1,000 дол. на фонд словникової Енциклопедії ЕУ-2. Це вже другий даток подружжя Яремків по 1,000 дол. на ЕУ-2.

Конференція...

(Закінчення зі стор. 1)

Панель на тему політичної діяльности

У завжди болючій темі знання української мови підкреслено ще раз, що найважніше навчити дитину любити все, що українське, а рівночасно не слід відкидати тих, що не знають української мови, а почувають себе українцями.

Пізнім вечором після спільної вечері у „Веселці" відбувся концерт у виконанні жіночих сил, в якому взяли участь Таїса Богданська — піяністка, Ляриса Магун-Гурин і Марта Кульчицька-Андріюк, співачки, Стефа Назаркевич, декляматорка, і Юліяна Осінічук, піяністка, яка не лише виступила як солістка, але як і акомпаньяторка.

В часі конференції відбувалися мистецькі виставки праць українських мисткинь і народного мистецтва, а учасниці мали нагоду закупити мистецько виконану відзначку і окрему брошуру п.н. „Українська жінка у двох світах".

Неділя, 3-го жовтня, розпочалася Богослужбою, що її відправив о.Йосип Лукашевич, а далі час виповнили чотири дискусійні панелі та закінчення конференції.

Панель, що мав як тему ідентичність та традиції вела у залі „Веселки" Наталія Кормелюк, а учасницями були Надія Шміґель і Марта Перейма, як також модераторка Н.Кормелюк. Дискутантки признали, що справа ідентичности дуже складна, а все ж треба живучи в американському середовищі старатися задержати свою українську ідентичність. Рівночасно із тим панелем проваджено інший на тему українців в американській політиці, під проводом Марти Кічоровської, та з участю Катерини Чумаченко, Христі Ісаїв і Дзвінки Швед. Усі три панелістки, активні в тій ділянці, дали інформативні доповіді, перша про важливість присутности українців у Вашінґтоні, друга про важливість праці в акціях боротьби за людські права, а третя про права натуралізованих громадян.

Останні два панелі були присвячені проблемам преси і ролі чоловіка, як батька і подруга життя. На жаль, короткий час, що залишився не доззолив їм вповні вичерпати цікавих тем. В панелі про пресу і засоби комунікації, яким вела Рома Сохан-Гадзевич брали участь Ольга Кузьмович, яка дала характеристику української преси в ЗСА, Уляна Любович, що говорила про велику відповідальність української преси, Зенон Онуфрик фактами доказував непоінформованість американських засобів інформації про Україну, і Олена Сміндак, яка практично представила як можна здобути зацікавлення і інформації в пресі. Панель про ролю чоловіків перевів Петро Ставничий, маючи як дискутантів Андрія Стецькова і Юрія Савицького.

Спільний полуденок, в часі якого підсумки усіх панелів зробила Галина Кутко, і заключне слово І. Рожанковської закінчили в пополудневих годинах ту незвичайно цікаву та позитивну конференцію українських жінок. Ціль її — простягнути руки до незорганізованого жіноцтва і відбути з ним діялог — осягнено, що й підкреслила в своїх заключних словах І.Рожанковська.

Два докторати

Цього року завершилися задуми і старання мґр Люби і інж. Романа Галібеїв. Їхня донька Зірка з успіхом закінчила медичні студії на університеті Тулейн в Ню Орлінсі та одержала ступень доктора медицини. Це вже другий докторат у цій родині. Син Богдан ще в 1977 році закінчив медичні науки в Ґвадалягарі, Мехіко. Після однорічних доповняючих студій у коледжі медицини і дентистики в Ню Джерзі, д-р Б.Галібей відбув три роки резидентури, спеціялізуючися у внутрішніх недугах, а цього року закінчує спеціялізацію в ділянці онкології (недуги пістряка), як лікар-„феллов" у шпиталях Бет Ізраель в Нюарку і шпиталі Христа в Джерзі Сити.

Зірка і Богдан Галібеї почали своє навчання в українській парафіяльній школі св. Петра і Павла в Джерзі Сити, де їхня мати була на протязі довгих років учителькою. Богдан закінчив в 1969 році середню католицьку школу району Гадсон у Джерзі Сіти. В 1973 році він одержав ступінь бакаляра з біологічних наук в Сітон Голл університеті в Савт Орандж, Н. Дж.

Д-р Зірка Галібей

Д-р Богдан Галібей

Зірка закінчила в 1974 році з відзначенням середню школу в Мейплвуд-Савт Орандж, а в 1978 році одержала титул бакаляра в Ратґерському університеті з ділянки зоології.

Д-р З.Галібей розпочала перший рік резидентури в шпиталі в Редінґу, Пенсильванія, спеціялізуючися у жіночих недугах та положництві.

Обоє вони були учнями Українського Музичного Інституту, закінчили школи українознавства та є активними пластунами—Богдан у курені „Лісових Чортів", а Зірка в курені „Перші Стежі".

Богдан і Зірка є членами 25-го Відділу Українського Народного Союзу, їх батько, д-р Богдан Галібей є членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Успіхи наших молодих професіоналістів можна завдячувати науковій атмосфері в цій родині, де пошана до науки та освіти була завжди на першому місці.

Софія Криштальська

НАЙБІЛЬШІ ТРИ АВТОМОБІЛЬНІ ПРОДУЦЕНТИ Дженерал Моторс, Форд і Крайслер, повідомили, що продаж моделів 1982 року впав на 15,9 відсотка. Ці три компанії, разом із двома іншими — корпорацією Амерікен Моторс та американським фолксваґеном в 1982 році продали 5,543,006 моделів, що є найнижчою стопою продажу від 1961 року. Щоб стимулювати продаж американські продуценти заповіли, що — ціни на автомобілі в 1983 році вони не підвищуватимуть, а у випадку деяких моделів наступного року навіть знизять.

ЗАНЕПОКОЄНИЙ МОЖЛИВІСТЮ РОЗВ'ЯЗАННЯ „Солідарности" в Польщі, польський архиєпископ Юзеф Ґлємп відкликав вже дефінітивно свою поїздку до Риму на канонізацію священика Кольбе, що у Другій світовій війні зголосився замість молодого польського в'язня концентраційного табору в Авшвіці, до розстрілу. Польський парлямент має в найближчих днях переголосувати закон, який забороняє діяльність усіх робітничих спілок, в тому й „Солідарности". У світлі такої ситуації Й. Ґлємп відкликав не лише поїздку до Риму, але також пляновану на пізніше поїздку до ЗСА.